

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra filozofie

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce bakalářská

Posudek vedoucího

Práci hodnotil: Mgr. Miloš Kratochvíl, Ph.D.

Práci předložila: Radka Dobešová

Název práce: Antropocentrismus v rámci environmentální etiky a ekologické krize

1. CÍL PRÁCE

Předkládaný text je přepracovanou podobou dříve neúspěšně obhajované bak.práce. Některé nedostatky byly odstraněny, mnoho jich však zůstává. Proto i některé formulace v následujícím posudky budou shodné s loňským.

Cíl práce není explicitně formulován. Ze s. 1 ale lze vytušit, že půjde o představení některých směrů ekologické etiky a jejich představitelů, díky jejichž „*publikacím se příroda představila i široké veřejnosti*“ (s. 1). Co tím mělo být řečeno?

První odstavce ale působí dojmem, že jde o osvětovou brožurku, nikoli o odbornou kvalifikační práci. Vychází se z předpokladu, že „*mnoho lidí si neuvědomuje...*“, zatímco „*bychom si měli uvědomit...*“ a snad „*i obyčejní lidé se začnou (...) chovat šetrněji*“. Kdo jsou ti obyčejní lidé? A kdo jsou pak ti neobyčejní? Pokud je toto cílem práce, těžko ho považovat za uskutečnitelný. Formulace cíle je až v Závěru a cílem bylo mělo být představení antropocentrického pojetí ekologické etiky. Tento cíl je víceméně naplněn, nicméně způsobem, vůči němuž lze vznést několik výhrad.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ

Až do s. 10 jde o přehled základních přístupů v ekologické etice, každému je věnována cca strana a půl. Jde spíše o slovníkový přehled, který pro práci (měla být jen o jednom z nich) nebyl nutný, ale na druhou stranu ani neškodí. Ovšem vezmeme-li v potaz, že práce jen těsně překračuje minimální počet znaků, a že prvních 10 stran je vyplýváno takto, problém to být může.

Dále jako problém vidím to, že mnohé autorčiny výroky mají nejasný smysl. Co např. sděluje věta: „*Myšlenkové koncepce ekologické krize se zabývají určením, co stojí v hlavním postavení našeho světa*“ (s. 5)? I když pomineme tuto stylistickou těžkopádnost, která vede k nesmyslnosti mnohých tvrzení, autorka místy svými parafrázemi obrací smysl původního sdělení. Např. na s. 5 píše, že jedna ze strategií v ekologické etice „*navrhuje řešení v odcizení se člověka přírodě, kdy opustíme svou odpovědnost k přírodě*“. Samozřejmě je to naopak, uvedené směry v tomto nevidí řešení, ale příčinu.

Vzhledem k názvu práce je klíčová kap. třetí. Zde ale narážíme na podobné problémy, jako v části předchozí – neporozumění, případně špatné až nesmyslné formulace. Např. hned v prvním odstavci na s. 10 se nepodařilo správně parafrázovat jednoduché a velmi krátké heslo z Filosofického slovníku. V něm se píše, že hlavním bodem kritiky antropocentrismu je to, že důsledky výsadního postavení člověka vůči mimolidské skutečnosti se obracejí proti člověku samému, Autorka z toho udělala tvrzení, že „*člověk se stává samotným objektem kritiky antropocentrismu*.“ Na s. 10 dále najdeme větu „*Návratem do minulosti lidstva zjišťuje, že vznik antropocentrismu lze označit v souvislosti s vymaněním člověka z přírody*“ a další výroky s nejasným smyslem.

Sice jsou za nimi odkazy na zdroje, ale tam se tato témata neobjevují (na příslušných stranách knihy H. Librové (odkazy 27-30) nic podobného není).

Tam, kde jdou předlohy k jádru věci (např. Kohákův pohled do dějin filosofie na s. 73 a n.), s nimi autorka přestává pracovat a omezuje se na povrchní konstatování obvyklých obecných tezí.

Názvy kapitol 3.1 a 3.2 slibují zhodnocení předností a slabin antropocentrismu. Ačkoli v předchozí kapitole nacházíme, sice povrchně, ale přece, představení dvou verzí antropocentrismu, není zřejmé, která z nich je předmětem hodnocení. Navíc tyto kapitoly mají rozsah 4, resp. 5 řádků, takže jejich přínos nulový, ne-li záporný.

Na s. 13 opět neodpovídají odkazy, na uvedených stranách parafrázované myšlenky nejsou, nebo jsou parafrázovány tak nepřesně, že je nelze identifikovat.

Kapitola 3.3.1. má přiblížit filosofické kořeny antropocentrismu, ale je zpracována povrchně, spíš heslovitě. Namátkově ověřované odkazy na Bacona nesouhlasí, buď autorka pracuje s jiným vydáním, než na které odkazuje, nebo čerpá z jiného, neuvedeného zdroje. V případě Kanta je to vyjma přímé citace totéž. Ale spíš jde o nepodařenou parafrázi. Rád bych viděl místo, které lze parafrázovat takto: „*Rozumové bytosti, tedy osoby, jsou sami (sic) o sobě účelem, proto mohou racionálně myslet*“ (s. 17). Přitom literaturu, o níž by se dalo opřít, autorka k dispozici má, zejm. Woodův článek. Z něj ale vytěžila minimum.

Celkem osm titulů v seznamu použité literatury nebylo v práci ani jednou použito.

Anglické resumé je nepřijatelné. Za prvé proto, že to není resumé, ale „překlad“ Úvodu. Za druhé proto, že tento překlad byl zjevně pořízen vložením celého textu do online překladače a výsledek zpětně vložen do bak. práce. Kvalita tomu pak odpovídá.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA:

Až na několik překlepů a chyb je práce, pokud jde o formální náležitosti, přijatelná.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ:

Oproti předchozím pokusům je vidět určité zlepšení. Dle mého soudu se ale výsledná podoba obhajitelné úrovni jen přiblížila, ale nedosáhla jí. Největší nedostatky vidím v tom, že z převážné části jde o parafrázování sekundární literatury, a to ještě v mnoha případech velmi nepřesně. K primárním zdrojům se autorka obrací jen výjimečně a spíše pro ilustraci. Do určité míry je to důsledkem nepromyšlené koncepce celé práce. Práci hodnotím jako **nevyhovující**.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA: nevyhověla

Datum: 24. 5. 2016

Podpis:

